ORGANITACIJA PREPONSKOG KONJIČKOG SPORTA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Janković, Katarina

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of agriculture / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Poljoprivredni fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:151:062189

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek

Repository / Repozitorij:

Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek - Repository of the Faculty of Agrobiotechnical Sciences Osijek

zir.nsk.hr

Image not found or type unknown

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA

POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Katarina Janković

Preddiplomski studij smjera Zootehnika

ORGANIZACIJA PREPONSKOG KONJIČKOG SPORTA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Završni rad

Osijek, 2016.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA

POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Katarina Janković

Preddiplomski studij smjera Zootehnika

ORGANIZACIJA PREPONSKOG KONJIČKOG SPORTA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Završni rad

Osijek, 2016.

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA

POLJOPRIVREDNI FAKULTET U OSIJEKU

Katarina Janković

Preddiplomski studij smjera Zootehnika

ORGANIZACIJA PREPONSKOG KONJIČKOG SPORTA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Završni rad

Povjerenstvo za ocjenu i obranu završnog rada:

1. prof.dr.sc., Pero Mijić, predsjednik
2. dipl.ing.Maja Gregić, mentor
3. izv.prof.dr.sc. Vesna Gantner, član

Osijek, 2016.

SADRŽAJ

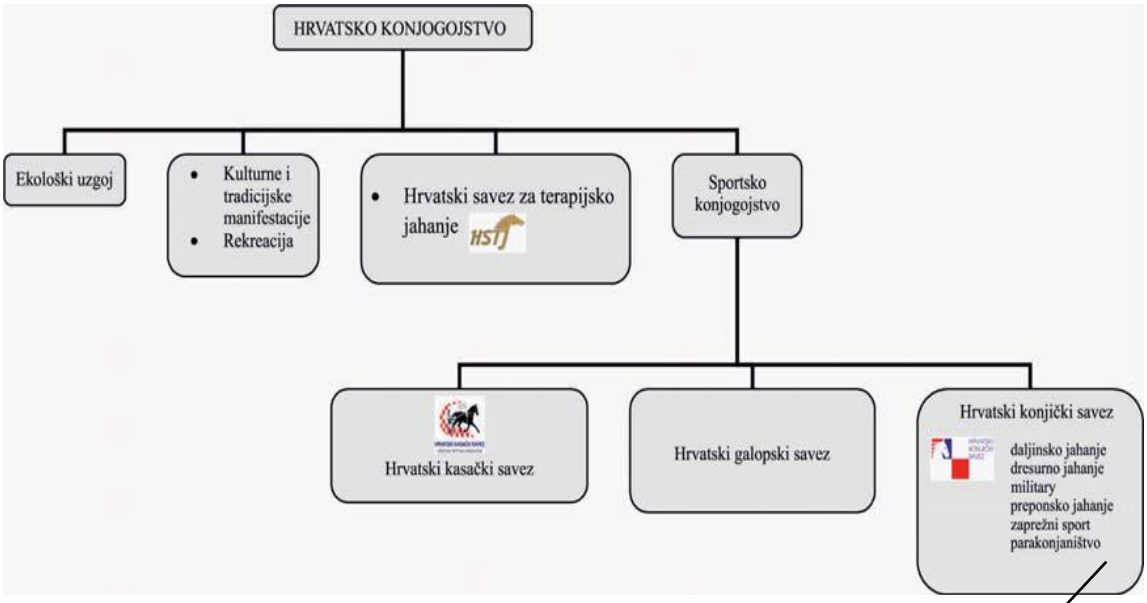
1. UVOD 1
2. POZICIJA PREPONSKOG KONJIČKOG SPORTA U HRVATSKOJ 2
3. USTROJ PREPONSKOG KONJIČKOG SPORTA U HRVATSKOJ 3
3.1. Tehnika konja u preponskom konjičkom sportu 4
3.1.1. Linija skoka konja preko prepone 4
3.2. Dobrobit konja u preponskom konjičkom sportu 5
3.3. Skakanje kao natjecateljski sport 7
3.3.1. Kazneni bodovi prema pravilima FEI-a 9
4. KONJI ZA PREPONSKI KONJIČKI SPORT 10
4.1. Pasmine i uzgojni tipovi konja u preponskom sportu 11
4.1.1. Hanoveranac (engl. Hanoverian) 11
4.1.2. Holštajn (engl. Holstein) 12
4.1.3. Trakener (engl. Trakehner) 13
4.1.4. Hrvatski sportski konj (engl. Croatian Sports Horse) 14
4.1.5. KWPN (engl. Koninklije Vereniging Warmbloed Paardenstamboek Nederland) 14
4.2. Brojno stanje pasmina konja pogodnih za preponski konjički sport u Hrvatskoj 15
4.2.1. Godišnje izvješće grla za 2015. godinu po županijama 16
5. NATJECANJE U PREPONSKOM KONJIČKOM SPORTU U HRVATSKOJ 17
6. ZAKLJUČAK 19
7. POPIS LITERATURE 20
8. SAŽETAK 22
9. SUMMARY 23
10. POPIS TABLICA 24
11. POPIS SLIKA 25
12. POPIS GRAFIKONA 26
TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA 27

1. UVOD

Konjički sport postaje svojevrsna industrijski važna grana u kojoj se konji koriste u sportske svrhe koje su na vrhunskoj razini. Popularniji konjički sportovi koji su u Hrvatskoj postali svojevrstan standard su preponsko i dresurno jahanje. Najzastupljeniji sport u Hrvatskoj, po broju licenciranih konja, jahača i natjecanja je preponski konjički sport. Sve aktivnosti konjičkih sportova su usklađene pravilnicima FEI-a. U Hrvatskoj preponsko jahanje, kao disciplina konjičkog sporta se odvija pod nadležnošću nacionalnog Hrvatskog konjičkog saveza koji je postao članom FEI-a od 1992. godine. Preponsko jahanje je ujedno i najpopularnija disciplina konjičkog sporta među FEI priznatim disciplinama u kojoj se zajedno natječu i muškarci i žene. Cilj FEI-a je brinuti o dobrobiti životinja, donositi pravila te vršiti kontrolu i unaprijediti aspekte konjičkih natjecanja. Preponsko jahanje je disciplina olimpijskog konjičkog sporta u kojoj se ispituje sklad natjecatelja i konja. Bitno je da konj i jahač zajedno surađuju kao tim. Cilj ovog završnog rada je upoznati se sa stanjem Hrvatskog preponskog konjičkog sporta, njegovim prijašnjim te budućim stanjem.

2. POZICIJA PREPONSKOG KONJIČKOG SPORTA U HRVATSKOJ

Sve discipline konjičkog sporta odvijaju se usklađeno s pravilnicima i pod okriljem su triju nacionalnih sportskih udruženja, a to su Hrvatski kasački savez, Hrvatski galopski savez i Hrvatski konjički savez (Čačić M., 2008.). Hrvatski konjički savez potiče konjički sport, konjičke sportske aktivnosti, natjecanja i aktivnosti uzgoja sportskih pasmina konja, sportsku obuku i sve ostale aktivnosti koje su na dobrobit konjičkog sporta (Shema 1.).

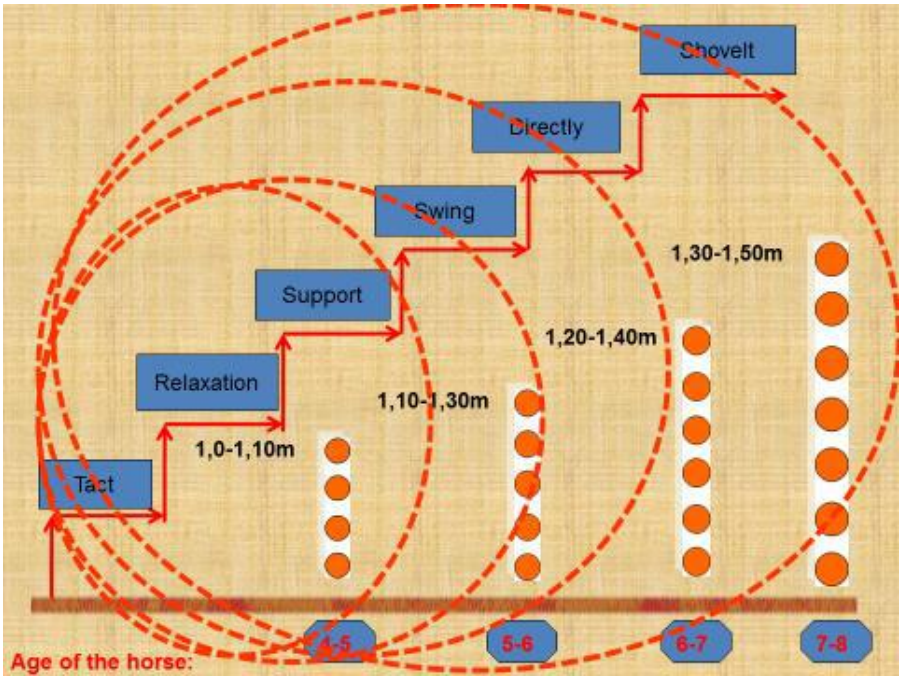
Shema 1. Organiziranost konjogojstva i konjičkog sporta u RH (Baban i sur., 2012.)

Od svih navedenih konjičkih sportova koji se odvijaju pod nadležnošću Hrvatskog konjičkog saveza, najviše će se pisati o preponskom jahanju, najzastupljenijem sportu u Hrvatskoj po broju licenciranih konja, jahača i natjecanja.

3. USTROJ PREPONSKOG KONJIČKOG SPORTA U HRVATSKOJ

Preponski sport je disciplina olimpijskog konjičkog sporta u kojoj se pod raznim uvjetima ispituje sklad natjecatelja i konja. Održava se u ringu punom prepona koji se naziva parkur. Cilj preponskog sporta je da se pokaže sloboda konja, njegova snaga skoka, brzina, umijeće i poslušnost pri skakanju (Kralik i sur. 2011.). Bitno je da konj i jahač rade zajedno, kao tim. Kako bi konj i jahač bili uspješni u preponskom sportu potrebna je međusobna koordinacija u pokretima. Kroz kalendarsku godinu od konja se zahtijevaju različite sportske forme, pripremno razdoblje (od prosinca do ožujka), natjecateljsko razdoblje (od travnja do rujna) i završno razdoblje (od listopada do studenog), (Gregić i sur., 2015). Adekvatnim radom sa preponskim konjem sportska forma će se razviti do 7. godine (Slika 1.). Sportska forma konja treba se održavati kroz čitavu godinu iako se njen vrhunac očekuje u natjecateljskom razdoblju. Postizanje i održavanje sportske forme postiže se naizmjeničnom dinamikom slobodnih i vođenih pokreta konja. Slobodne pokrete konj postiže u ispustu gdje se nesmetano kreće i ujedno razvija koordinaciju pokreta. Vođeni pokreti konja su šetanje na ruci, slobodni skokovi, lonžiranje u hodu, kasu i galopu, rad na traci za konje (Gregić i sur., 2015.).

Slika 1. Sportska forma konja (Pollmann-Schweckhorst, 2002.)

3.1. Tehnika konja u preponskom konjičkom sportu

U preponskom sportu, konj pri skakanju mora postići ravnotežu sa što manje napora. Da bi se to postiglo jahač svoju težinu mora držati što više prema naprijed, danas poznato kao naprijed pomaknuto sjedište. Tehnika konja za preponsko jahanje se može podijeliti na tehniku prednjih nogu, stražnjih nogu i glave/vrata (Hermsen, 2003.).

3.1.1. Linija skoka konja preko prepone

Linija skoka mora biti optimalna (Slika 2.). Prilaženje preponi treba biti što izravnije kako bi konj bio u ravnoteži za skok. Nakon prilaženja slijedi odskok, koji je ujedno i najteža faza skoka. Prije skoka konj saginje glavu i vrat kako bi procijenio točnu udaljenost, te naginje glavu postrance, koristeći bočni vid kako bi jasnije vidio prepreku kojoj se približava. Pri skoku, glava i vrat su podignuti, prednje noge se skvrče ispod tijela, a stražnje noge se odguruju od tla kako bi se izveo skok. Jahač svoju težinu prebacuje prema naprijed, slijedeći pokrete konja. Tijekom trenutka suspenzije sve četiri noge konja gube dodir s tlom. U tom trenutku greben je najviša točka konja. Prije spuštanja konj mora vratiti prednje noge u pravilan položaj. Pri doskoku konj ispuži prednje noge naprijed. Kada njima dotakne tlo, kako bi uspostavio ravnotežu, podiže glavu. U trenutku kada stražnje noge dotaknu tlo jahač treba dati komandu za impuls, pri čemu konj prebacuje svoju težinu s prednjeg dijela tijela na stražnji, pripremajući se za slijedeću preponu (Hermsen, 2003.).

Slika 2. Optimalna linija skoka konja preko prepone (http://horsejunkiesunited.com)

3.2. Dobrobit konja u preponskom konjičkom sportu

Svi uključeni u međunarodni konjički sport podliježu FEI Kodeksu Ponašanja te prihvaćaju da je dobrobit konja na prvome mjestu. Dobrobit konja ne bi trebala podlijegati natjecateljskim utjecajima (Hrvatski konjički savez, 2016.).

Točke FEI Kodeksa Ponašanja:

1. Generalna dobrobit:

a) Dobro upravljanje konjima

Smještaj i prehrana konja moraju biti na najvišem mogućem nivou

b) Metode treninga

Konji moraju prolaziti samo onaj trening koji je prikladan njihovim fizičkim mogućnostima i nivou zrelosti u odabranim disciplinama.

c) Prijevoz/transport

Tijekom transporta konji moraju biti potpuno zaštićeni od ozljeda i ostalih utjecaja opasnih po zdravlje. Vozila moraju biti sigurna, dobro prozračena/ventilirana održavana na visokom standardu, redovito dezinficirana i vožena od strane sposobnog osoblja.

2. Mogućnost natjecanja:

a) Spremnost i sposobnost

Sudjelovanje u natjecanju mora biti ograničeno na samo fizički spremne konje i natjecatelje koji su dokazali svoju sposobnost. Konjima mora biti dozvoljen prikladan period odmora između treninga i natjecanja.

b) Zdravstveni status

Niti jedan konj koji se čini nespreman za natjecanje ne smije se natjecati niti se nastaviti natjecati.

c) Doping i lijekovi

Svaka namjera ili svaki čin dopinga te nedopuštena uporaba lijekova predstavljaju ozbiljni problem za dobrobit konja i stoga neće biti tolerirani.

3. Događaji ne smiju štetiti dobrobiti konja:

a) Natjecateljski prostori

Sve prepone i natjecateljski uvjeti moraju biti dizajnirani sa sigurnošću konja na umu.

b) Podloge na tlu

Sve podloge na tlu na kojima konji hodaju, treniraju ili se na njima natječu moraju biti dizajnirane i održavane kako bi reducirale faktore koji bi mogli voditi ka ozlijedi.

c) Štale na natjecanjima

Štale moraju biti sigurne, higijenske, udobne, dobro prozračene i prikladne veličine za tip konja. Moraju biti omogućeni prostori za pranje konja i svježa voda.

4. Humano postupanje konjima:

a) Veterinarsko liječenje

Veterinarsko osoblje mora biti uvijek dostupno na natjecanjima.

b) Ozljede tokom natjecanja

Učestalost ozljeda dobivenih u natjecanju treba se pažljivo nadgledati.

c) Eutanazija

Ako su ozljede prilično ozbiljne konja će možda trebati uspavati na humanim osnovama od strane veterinara čim prije, s umanjivanjem patnje kao jedinim ciljem.

5. Edukacija:

FEI potiče sve one uključene u konjički sport da održe najviši mogući nivo edukacije u svim područjima potrebnima za brigu i upravljanje natjecateljskim konjima (Hrvatski konjički savez, 2016.).

3.3. Skakanje kao natjecateljski sport

U preponskom sportu natjecatelji se natječu u preskakivanju određenog broja prepona na istoj stazi. Prema pravilima FEI-a utakmice se dijele na standardne utakmice, Grand Prix utakmice, utakmice snage i umijeća, specijalne utakmice, utakmice u dvije manše, utakmice u dvije faze, derbi utakmice i kombinirane utakmice.

Natjecanje se odvija u ringu punom prepona koji se naziva parkur. Parkur mora biti ograđen, a za vrijeme trajanja natjecanja svi ulazi i izlazi moraju biti fizički zatvoreni. U parkuru je najčešće postavljeno 10-13 prepona koje se moraju preskakati zadanim redoslijedom (Kralik i sur. 2011.).

Prepone svojim oblikom i izgledom moraju biti ugodne oku. I prepone i njihovi okolni dodaci moraju biti takvi da se mogu srušiti, a opet ne smiju biti toliko lagani da padaju i na najmanji dodir ili toliko teški da konji mogu pasti ili se ozlijediti (Hrvatski konjički savez, 2016.). Prema pravilima FEI-a prepone ne smiju biti više od 170 cm. Prepone se dijele na visinske, visinsko-širinske, širinske, kombinirane prepone. Kod visinskih prepona, dijelovi od kojih su napravljene nalaze se u vertikalnoj ravnini na strani odskoka, te ispred prepone nema ograde, živice ili jarka s vodom. Visinske prepone ne smiju biti šire od 1.50 m. Prema materiju koji se upotrebljava u njihovoj gradnji, visinske prepone se dijele na stacionate, ograde i zid (Hrvatski konjički savez, 2014.). Stacionate mogu biti visoke od 100-130 cm. Osnovni dio zida može biti visok najviše 80 cm. (Slika 3.)

Slika 3. Prepona zid (www.countrysideshowjumps.co.uk)

Visinsko-širinske prepone su sagrađene tako da zahtijevaju napor pri skoku u visinu i širinu. Stražnji dio prepone mora biti napravljen od samo jedne motke. U visinsko-širinske prepone ubrajaju se dublebar, paralelni okser (Slika 4.) i triplebar, a u širinske prepone spadaju veliki vodeni rov i nadograđeni veliki vodeni rov (Hrvatski konjički savez, 2014.). Širina vodenog rova mora biti veća od 2 m i preporuča se da bude ukopan u tlo (Slika 5.). Širinske prepone ne smiju biti šire od 1.80 m. Kombinirane prepone su prepreke koje se sastoje od više prepona, a mogu biti dvostruke, trostruke i višestruke (Hrvatski konjički savez, 2016.).

Slika 4. Prepona okser (www.caro-parcours.de)

Slika 5. Vodeni rov (http://equestriancoachblog.com)

Od velike je važnosti da se konj prije natjecanja zagrije i pripremi tako da preskoči nekoliko prepona. Cilj zagrijavanja je da konj bude razgiban kako bi mogao slobodno skakati. Svaki natjecatelj mora pozdraviti predsjednika sudačkog vijeća kao znak pristojnosti i poštovanja. Tijekom natjecanja kao komunikacija s natjecateljima upotrebljava se zvono. Zvono daje znakove za početak, zaustavljanje natjecanja i diskvalifikaciju natjecatelja (Hermsen J.). Mjerenje vremena počinje od trenutka kada konj i jahač prijeđu startnu crtu pa sve dok ne prijeđu ciljnu liniju. Pobjednik natjecanja je par koji je završio parkur u najbržem vremenu sa najmanje skupljenih kaznenih bodova ili najviše skupljenih pozitivnih bodova.

3.3.1. Kazneni bodovi prema pravilima FEI-a

Ukoliko natjecateljski par prilikom natjecanja napravi određene pogreške dobiva kaznene bodove. Kazneni bodovi se dobivaju za rušenje prepone, neposlušnost, odstupanja od putanje, pad konja i/ili natjecatelja, prekoračenje dozvoljenog vremena. Prepona se smatra srušenom u slučaju doticanja ili pomicanja bilo kojeg dijela prepone. Pod neposlušnošću se podrazumijeva odbijanje, istrčavanje ili opiranje konja. Kazneni bodovi za odstupanje od putanje se dobivaju ukoliko natjecatelj ne slijedi putanju kako je objavljeno na planu parkura, kada natjecatelj ne prođe startnu ili završnu crtu između zastavica ili ako ne preskoči prepone redom (Hrvatski konjički savez, 2016.). Pogreške se zbrajaju. Rušenje nosi 4 kaznena boda, prva neposlušnost nosi 4 boda, druga neposlušnost nosi još 4 kaznena boda, a nakon treće neposlušnosti par je diskvalificiran (Kralik i sur. 2011).

Tablica 1. Kazneni bodovi prema pravilima FEI-a (Hrvatski konjički savez, 2016.)

POGREŠKA	**KAZNA**
Prva neposlušnost	4 kaznena boda
Rušenje prepone tokom skoka	4 kaznena boda
Druga neposlušnost	4 kaznena boda
Treća neposlušnost	Isključenje

4. KONJI ZA PREPONSKI KONJIČKI SPORT

Unatoč ekonomskoj krizi ukupan broj konja u Hrvatskoj se kontinuirano povećava. U posljednjem desetljeću broj konja je porastao za više od 72 %. Godišnju statistiku brojnog stanja konja redovito provodi Središnji registar kopitara (SRK) koji je bio sastavnica Hrvatskog centra za konjogojstvo-Državna ergela Đakovo i Lipik (HCK-DEĐL), a danas djeluje pri Hrvatskoj poljoprivrednoj agenciji (HPA) u Zagrebu (Baban i sur., 2012.).

Prema izvješću Hrvatske poljoprivredne agencije u 2015. godini ukupan broj aktivnih kopitara registriranih u središnjem registru kopitara iznosi 24.339 grla, a ukupan broj aktivnih konja iznosi 21.868 grla.

Duga tradicija i prirodni resursi za uzgoj konja doprinose velikom potencijalnom uzgoju konja u Republici Hrvatskoj. Sportski konji većinom potječu iz domaćeg uzgoja (54,25 %) i uvoza (45,75 %), a uvezeni su iz 18 zemalja, najviše iz Njemačke, Mađarske i Belgije (Baban i sur., 2012.). Za sportske pasmine konja glavni cilj treba biti povećanje pasminskih populacija kao osnovu organiziranja većeg broja sportskih natjecanja, te genetsko unaprjeđenje u cilju postizanja boljih sportskih rezultata, a time i dohodovnosti uzgoja i treninga.

Tablica 2. Poželjne karakteristike konja u preponskom sportu (Kos i sur., 2014.).

AKTIVNOST	**FIZIČKE ZNAČAJKE KONJA**	**KARAKTERNE ZNAČAJKE KONJA**
Spretnost i hitrost u preskakanju preko prepona	Visok	Brzo reagira na podražaje
	Brz i okretljiv	Poslušnost
	Duboka prsa	Pri skakanju ima tendenciju uvući prednje i izbaciti stražnje noge
	Snažan stražnji dio	

4.1. Pasmine i uzgojni tipovi konja u preponskom sportu

Preponski sport ima svoje posebnosti i u skladu s time za njega su pogodne samo određene pasmine konja. U sportske svrhe, danas se koriste vrhunski konji. Pasmine konja koje se koriste za preponski sport su hanoveranac, holštajn, trakener, a od uzgojnih tipova koriste se hrvatski športski konji i KWPN (kraljevski nizozemski toplokrvnjak).

4.1.1. Hanoveranac (engl. Hanoverian)

Hanoveranac je jedan od najpoznatijih njemačkih pasmina konja visine 155-165 cm. Staložene je naravi i mirnog temperamenta. Ima dugačak korak u hodu i izvrstan je skakač te je zbog toga jedan od najuspješnijih konja kada je riječ o preponskom sportu (Slika 6.).

Slika 6. Hanoveranac (www.horsebreedspictures.com)

4.1.2. Holštajn (engl. Holstein)

Holštajn je vrlo poslušna i pouzdana pasmina konja formirana na području sjeverne Njemačke, visine 165-175 cm. U početku se koristio kao zaprežni konj, ali zahvaljujući poboljšavanju pasmine, holštajn je danas jahači konj prikladan za preponski sport jer je dobar skakač (Slika 7.).

Slika 7. Holštajn (www.horse-training-care.com)

4.1.3. Trakener (engl. Trakehner)

Trakener je elegantan jahači konj. Njemačka je pasmina visine 160-170 cm. Najtraženiji je od svih toplokrvnih pasmina konja. Živahne je i dobre naravi. Ova pasmina konja je dosta otporna i izdržljiva (Slika 8.).

Slika 8. Trakener (http://media-cache-ec0.pinimg.com)

4.1.4. Hrvatski sportski konj (engl. Croatian Sports Horse)

Selekcija uzgojnog tipa hrvatskog sportskog konja provodi se u dva stupnja. Prvi stupanj selekcije je kod ždrebadi u dobi od 6 mjeseci, a drugi stupanj selekcije se provodi prilikom završne ocjene kod odabiranja pastuha (Baban i sur., 2012.).

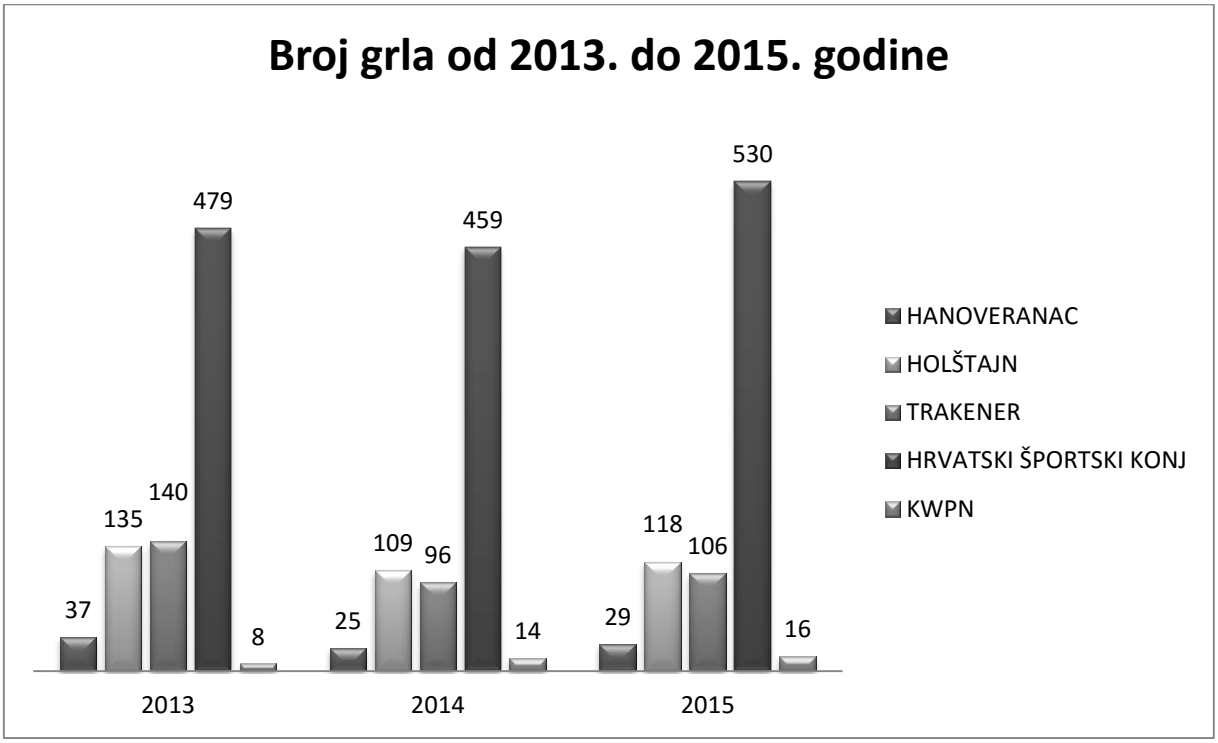
4.1.5. KWPN (engl. Koninklije Vereniging Warmbloed Paardenstamboek Nederland)

Glavni cilj uzgoja kraljevskog nizozemskog toplokrvnjaka je dobiti vrhunskog sportskog konja za preponska i dresurna natjecanja (Slika 9.).

Slika 9. KWPN (http://kwpn-na.org/wp-content/uploads/2015/02/Fandango_web.jpg)

4.2. Brojno stanje pasmina konja pogodnih za preponski konjički sport u Hrvatskoj

Grafikon 1. Ukupan broj grla u Hrvatskoj od 2013. do 2015. godine (Hrvatska poljoprivredna agencija, 2015.)

Podaci iz grafikona su uzeti iz izvješća Hrvatske poljoprivredne agencije za posljednje tri godine, a odnose se na pasmine i uzgojne tipove konja koji su najviše zastupljeni u preponskom konjičkom sportu. Od 2013. godine do danas u Hrvatskoj brojčano stanje grla varira, ali ne u velikim granicama. Može se uočiti da je pad svake pasmine izražen u 2014. godini. Pasmina hanoveranac u Hrvatskoj je slabo zastupljena u odnosu na pasmine holštajn i trakener, a od uzgojnih tipova najviše se koristi hrvatski športski konj. Ukupan broj grla uzgojnog tipa u Hrvatskoj sa godinama je postepeno porastao, pa tako uzgojni tip KWPN od 2013. do 2015. godine se povećao za 50 %.

4.2.1. Godišnje izvješće grla za 2015. godinu po županijama

Tablica 3. Godišnje izvješće grla za 2015. godinu (Hrvatska poljoprivredna agencija, 2015.)

	UKUPAN BROJ GRLA	BROJ GRLA PO ŽUPANIJAMA		
		BRODSKO-POSAVSKA	OSJEČKO-BARANJSKA	ZAGREBAČKA I GRAD ZAGREB
PASMINE				
HANOVERANAC	29	1	3	14
HOLŠTAJN	118	0	8	39
TRAKENER	106	18	2	11
UZGOJNI TIPOVI				
HRVATSKI ŠPORTSKI KONJ	530	5	69	101
KWPN	16	0	1	10

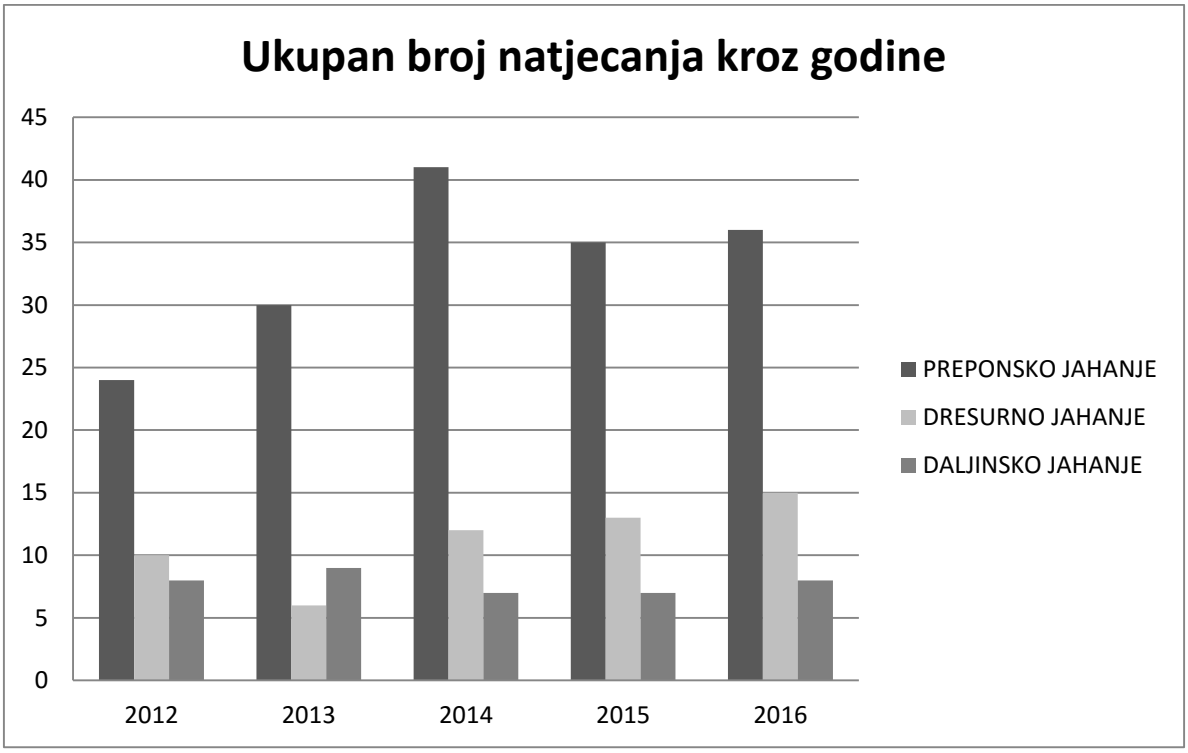
Prema izvješću Hrvatske poljoprivredne agencije za 2015. godinu zabilježeno je ukupno 253 grla pasminske vrste koja se koriste u preponskom sportu, te 546 grla uzgojnog tipa. Grla su raspoređena po svim županijama Republike Hrvatske. Na tablici su izdvojene samo tri županije, od kojih jednu čini glavni grad Hrvatske, Zagreb, te ostale dvije smještene na istočnom dijelu Hrvatske. Prema podacima iz tablice je vidljivo da je od navedenih županija, najveći broj grla zabilježen na području Zagrebačke županije.

5. NATJECANJE U PREPONSKOM KONJIČKOM SPORTU U HRVATSKOJ

Prema podacima Hrvatskog konjičkog saveza, prvi kalendar natjecanja za preponsko jahanje objavljen je 2007. godine. Preponsko jahanje je olimpijska disciplina konjičkog sporta koja se održava u ringu punom prepona, parkuru. Kategorije natjecanja se rangiraju prema visini i nazivaju se utakmicama. Na nižim utakmicama nagrade su počasne rozete, a na višim pehari. Natjecanja se danas naviše provode u Zagrebu na hipodromu, te se još mogu izdvojiti Đakovo i Osijek. Zagrebački hipodrom se danas prostire na 47 ha. Na njegovoj površini se nalazi travnata galopska staza, pješčana staza za trening, šljunčana kasačka staza i tri parkura za preskakanje prepona. Jedan travnati parkur dimenzije 120x150 m i dva pješčana parkura dimenzije 100x120 i 100x80 m (Slika 9.).

Slika 10. Zagrebački hipodrom (https://secure.ponudadana.hr)

Grafikon 2. Ukupan broj natjecanja od 2012. do 2016. godine (Hrvatski konjički savez, 2016.)

Prema podacima iz grafikona od ukupnog broja konjičkih natjecanja u Hrvatskoj, koji su pod okriljem Hrvatskog konjičkog saveza na preponski sport otpada 63 % utakmica. Time se opravdava činjenica da je preponski konjički sport po broju licenciranih konja, jahača i natjecanja najzastupljeniji sport u Hrvatskoj.

6. ZAKLJUČAK

Uzgoj konja kroz povijest je uvjetovan društvenim, vojnim i gospodarskim kretanjima. Ukupan broj konja u Republici Hrvatskoj se kontinuirano povećava. U posljednjem desetljeću broj konja je porastao za više od 72%. Konji se danas koriste većinom u sportske svrhe. Sportsko konjogojstvo u Hrvatskoj se odvija pod nadležnošću Hrvatskog kasačkog saveza, Hrvatskog galopskog saveza i Hrvatskog konjičkog saveza. Prema rezultatima grafikona broj natjecanja kroz godine se povećavao i smanjivao. Najveći broj natjecanja u preponskom sportu bio je u 2014. Godini. Natjecanja se uglavnom održavaju u Zagrebu, Osijeku i Đakovu. Prema podacima o broju konja i utakmica, opravdana je činjenica da je preponski sportu najzastupljeniji konjički sport u Hrvatskoj. Smatram da Hrvatsko konjogojstvo ima dobre temelje i tradiciju za daljnji razvoj. Pozitivan učinak bi bio kad bi se omogućilo više hipodroma na kojima bi se održavala natjecanja.

7. POPIS LITERATURE

1. Baban M., Gregić M., Antunović B. (2012.): Konjogojstvo u Republici Hrvatskoj-stanje i perspektiva: Krmiva 54 (2012), Zagreb 3: 89-98
2. Čačić M. (2008.): Konjička industrija. Neron d.o.o.
3. Hermsen J. (2003.): Konji enciklopedija, Veble commerce, Zagreb.
4. Kralik G., Adamek Z., Baban M., Bogut I., Gantner V., Ivanković S., Katavić I., Kralik D., Kralik I., Margeta V., Pavličević J. (2011.): Zootehnika Poljoprivredni fakultet u Osijeku. str. 153-154
5. Kos T., M. Baban, P. Mijić, B. Antunović, T. Bobić (2014.): Ponašanje konja u preponskom i dresurnom jahanju. Stočarstvo, Zagreb str. 595-300.
6. Gregić, M., Baban M., Mijić, P., Bobić, T., Antunović, B., Pejić, M (2016.): Training Horses in Show Jumping Equestrian Sports. 5th International Symposium "AgroReS 2016",Gordana Đurić (ur.).Banja Luka: University of Banja Luka, 2016. 196-196
7. Hrvatski konjički savez (2016.): Preponsko jahanje. http://konjicki-savez.hr.
8. Hrvatski konjički savez (2016.): Pravilnik o organizaciji i provođenju natjecanja na konjičkim turnirima u preponskom jahanju. http://konjicki-savez.hr
9. Hrvatski konjički savez (2014.): Priručnik za postavljače parkura (http://konjicki-savez.hr).
10. Hrvatska poljoprivredna agencije (2014.): Godišnje izvješće za 2013. (http://www.hpa.hr).
11. Hrvatska poljoprivredna agencija 2015.): Godišnje izvješće za 2014. (http://www.hpa.hr).
12. Hrvatska poljoprivredna agencija (2016.): Godišnje izvješće za 2015.: (http://www.hpa.hr).
13. Ivanković A. (2004.): Konjogojstvo. Zagreb.
14. Ministarstvo poljoprivrede (2015.): Nacionalni program poticanja provedbe uzgojnih programa za toplokrvne pasmine i uzgojne tipove konja u Republici Hrvatskoj za razdoblje od 2015. do 2020. godine (http://www.mps.hr).
15. Pollmann-Schweckhorst E. (2002.): Springpferde-Ausbildung heute. Deutsche Reiterliche Vereinigung (FN), Njemačka Hardcover – Import.

Internetske stranice:

1. Hrvatski konjički savez, Kalendar svih natjecanja: http://konjicki-savez.hr (22.8.2016.)

8. Hipodrom Zagreb: http://www.sportskiobjekti.hr (22.8.2016.)

8. SAŽETAK

Najzastupljeniji konjički sport u Hrvatskoj po broju licenciranih konja, jahača i natjecanja je preponski konjički sport. U Hrvatskoj, preponsko jahanje se odvija pod nadležnošću nacionalnog Hrvatskog konjičkog saveza. Preponsko jahanje je najpopularnija disciplina konjičkog sporta među FEI priznatim disciplinama. Prema izvješću Hrvatske poljoprivredne agencije u 2015. godini ukupan broj konja iznosi 21.868 grla. Pasmine koje se koriste za preponski sport su hanoveranac, holštajn i trakener. Uzgoj konja kroz povijest je uvjetovan društvenim, vojnim i gospodarskim kretanjima. Ukupan broj konja u Republici Hrvatskoj se kontinuirano povećava. U posljednjem desetljeću broj konja je porastao za više od 72%. Konji se danas koriste većinom u sportske svrhe. Sportsko konjogojstvo u Hrvatskoj se odvija pod nadležnošću Hrvatskog kasačkog saveza, Hrvatskog galopskog saveza i Hrvatskog konjičkog saveza. Prema rezultatima grafikona broj natjecanja kroz godine se povećavao i smanjivao. Najveći broj natjecanja u preponskom sportu bio je u 2014. Godini. Natjecanja se uglavnom održavaju u Zagrebu, Osijeku i Đakovu. Prema podacima o broju konja i utakmica, opravdana je činjenica da je preponski sportu najzastupljeniji konjički sport u Hrvatskoj. Smatram da Hrvatsko konjogojstvo ima dobre temelje i tradiciju za daljnji razvoj. Pozitivan učinak bi bio kad bi se omogućilo više hipodroma na kojima bi se održavala natjecanja.

Ključne riječi: konj, preponsko jahanje, Hrvatska

9. SUMMARY

The most common riding sport in Croatia by the number of licensed horses, riders and planned competition is show jumping equestrian sport. In Croatia, show jumping take place under the authority of the national Croatian Equestrian Federation. Show Jumping is the most popular discipline of equestrian sports recognised by FEI (Federation for Equestrian Sport) disciplines. According to reports the Croatian Agricultural Agency of uncertainty in 2015 , the total number of horses is 21,868 throats. Horses that are usually used for show jumping are Hanoverian, Holstein and Trakehner. reeding horses in history is determined by social, military and economic developments. The total number of horses in the Republic of Croatia is continuously increasing. In the last decade the number of horses has increased by more than 72%. Horses are still used mostly for sports purposes. Sport horse breeding in Croatia is taking place under the authority of Croatian kasačkog Association, Croatian Gallop Association, and the Croatian Equestrian Federation. According to the chart number of events throughout the year increased and decreased. The largest number of competitions in show jumping sport was in 2014. Competitions are usually held in Zagreb, Osijek and Đakovo. According to data on the number of horses and games, is justified by the fact that the most common inguinal sport equestrian sport in Croatia. I believe that Croatian horse breeding has a good foundation and tradition for further development. The positive effect would be when you allow more racecourse on which to maintain competition.

Key words: horses, show jumping, Croatia

10. POPIS TABLICA

Tablica 1. Kazneni bodovi prema pravilima FEI-a……..…9

Tablica 2. Poželjne karakteristike konja u preponskom sportu.....10

Tablica 3. Godišnje izvješće grla za 2015. godinu……16

11. POPIS SLIKA

Shema 1. Organiziranost konjogojstva i konjičkog sporta u RH……2

Slika 1. Sportska forma konja…..……3

Slika 2. Optimalna linija skoka konja preko prepone…….4

Slika 3. Prepona zid..……..7

Slika 4. Prepona okser……...……..8

Slika 5. Vodeni rov…….8

Slika 6. Hanoveranac……11

Slika 7. Holštajn……12

Slika 8. Trakener……...13

Slika 9. KWPN……..14

Slika 10. Zagrebački hipodrom…….....16

12. POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1. Ukupan broj grla u Hrvatskoj od 2013. do 2015. godine……..15

Grafikon 2. Ukupan broj natjecanja od 2012. do 2016. godine……18

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Poljoprivredni fakultet u Osijeku

Završni rad

ORGANITACIJA PREPONSKOG KONJIČKOG SPORTA U REPUBLICI HRVATSKOJ

ORGANIZATION JUMPING EQUESTRIAN SPORT IN REPUBLIC CROATIA

Katarina Janković

SAŽETAK:

Najzastupljeniji konjički sport u Hrvatskoj po broju licenciranih konja, jahača i natjecanja je preponski konjički sport. U Hrvatskoj, preponsko jahanje se odvija pod nadležnošću nacionalnog Hrvatskog konjičkog saveza. Preponsko jahanje je najpopularnija disciplina konjičkog sporta među FEI priznatim disciplinama. Prema izvješću Hrvatske poljoprivredne agencije u 2015. godini ukupan broj konja iznosi 21.868 grla. Pasmine koje se koriste za preponski sport su hanoveranac, holštajn i trakener. Uzgoj konja kroz povijest je uvjetovan društvenim, vojnim i gospodarskim kretanjima. Ukupan broj konja u Republici Hrvatskoj se kontinuirano povećava. U posljednjem desetljeću broj konja je porastao za više od 72%. Konji se danas koriste većinom u sportske svrhe. Sportsko konjogojstvo u Hrvatskoj se odvija pod nadležnošću Hrvatskog kasačkog saveza, Hrvatskog galopskog saveza i Hrvatskog konjičkog saveza. Prema rezultatima grafikona broj natjecanja kroz godine se povećavao i smanjivao. Najveći broj natjecanja u preponskom sportu bio je u 2014. Godini. Natjecanja se uglavnom održavaju u Zagrebu, Osijeku i Đakovu. Prema podacima o broju konja i utakmica, opravdana je činjenica da je preponski sportu najzastupljeniji konjički sport u Hrvatskoj. Smatram da Hrvatsko konjogojstvo ima dobre temelje i tradiciju za daljnji razvoj. Pozitivan učinak bi bio kad bi se omogućilo više hipodroma na kojima bi se održavala natjecanja.

Ključne riječi: konj, preponsko jahanje, Hrvatska

SUMMARY:

The most common riding sport in Croatia by the number of licensed horses, riders and planned competition is show jumping equestrian sport. In Croatia, show jumping take place under the authority of the national Croatian Equestrian Federation. Show Jumping is the most popular discipline of equestrian sports recognised by FEI (Federation for Equestrian Sport) disciplines. According to reports the Croatian Agricultural Agency of uncertainty in 2015 , the total number of horses is 21,868 throats. Horses that are usually used for show jumping are Hanoverian, Holstein and Trakehner. reeding horses in history is determined by social, military and economic developments. The total number of horses in the Republic of Croatia is continuously increasing. In the last decade the number of horses has increased by more than 72%. Horses are still used mostly for sports purposes. Sport horse breeding in Croatia is taking place under the authority of Croatian kasačkog Association, Croatian Gallop Association, and the Croatian Equestrian Federation. According to the chart number of events throughout the year increased and decreased. The largest number of competitions in show jumping sport was in 2014. Competitions are usually held in Zagreb, Osijek and Đakovo. According to data on the number of horses and games, is justified by the fact that the most common inguinal sport equestrian sport in Croatia. I believe that Croatian horse breeding has a good foundation and tradition for further development. The positive effect would be when you allow more racecourse on which to maintain competition.

Key words: horses, show jumping, Croatia

Datum obrane: